

POSTANOWIENIE

Dnia 20 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej
na posiedzeniu w dniu 20 maja 2026 r. bez udziału stron
wniosku prokuratora R. K. z dnia 23 kwietnia 2026 r. o wyłączenie SSN Marka
Dobrowolskiego od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZI 14/26
na podstawie art. 42 § 1 i 4 k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k. *a contrario* w zw. z art.
171 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (t.j. Dz. U. z 2024
r. poz. 390)

postanowił:

**nie uwzględnić wniosku o wyłączenie SSN Marka
Dobrowolskiego od udziału w sprawie o sygn. akt I ZI 14/26.**

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 23 kwietnia 2026 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego) prokurator R. K. wniósł o wyłączenie SSN Marka Dobrowolskiego od udziału w sprawie prowadzonej pod sygn. I ZI 14/26. Argumentacja wniosku zawarta w uzasadnieniu sprowadza się w istocie rzeczy do stwierdzenia, że sędzia SN Marek Dobrowolski został powołany na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3). Zdaniem wnioskodawcy skutkuje to zagrożeniem naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy przez bezstronny i niezależny sąd ustanowiony ustawą w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i

Podstawowych Wolności, ale także do przyjęcia, że sąd z udziałem SSN Marka Dobrowolskiego byłby sądem nienależycie obsadzonym w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie.

Z art. 41 § 1 k.p.k. wynika, że sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli zachodzi uzasadniona wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. W dotychczasowym orzecznictwie konsekwentnie prezentowany jest pogląd, iż twierdzenie o bezstronności sędziego w danej sprawie, musi być wykazane i racjonalnie uzasadnione. Uzasadniona wątpliwość, o której mowa w art. 41 § 1 k.p.k. musi zatem istnieć obiektywnie, a nie tylko w subiektywnym odczuciu strony składającej wniosek o wyłączenie. Chodzi wszakże o wątpliwość, którą w oparciu o zaistniałą okoliczność mogłaby powziąć każda inna, rozsądnie oceniająca sytuację i nie zaangażowana w spór osoba. Nie stanowi zarazem przyczyny wyłączenia sędziego sama podejrzliwość strony, czy też utrata wiary w bezstronność sędziego, wynikająca z jej subiektywnego odczucia. Uwagi powyższe odnoszą się do takiego zachowania sędziego na sali rozpraw oraz poza nią, z którego mogłoby wynikać, że sędzia jest w określony sposób nastawiony do uczestników postępowania lub do sprawy. Chodzi tu o zachowanie sędziego odnoszące się zarówno do oceny rozpoznawanej sprawy przed wydaniem rozstrzygnięcia, jak i o wyrażanie pewnych opinii oceniających uczestników postępowania, które może świadczyć o określonym nastawieniu sędziego do sprawy lub osób w niej uczestniczących (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 marca 2021 r., V KK 39/21). Uzasadniona wątpliwość co do bezstronności sędziego zachodzi jedynie wówczas, gdy sędzia swój pogląd ujawnia przed rozpoznaniem sprawy lub w trakcie jej rozpoznawania, wyraźnie zmierzając w kierunku potwierdzenia swojej pierwotnej oceny sprawy, lub wyraża swój stosunek do strony (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 31 maja 1985 r., V KRN 333/85; z 27 stycznia 1971 r., III KR 213/70; z 8 lutego 2011 r., V KK 227/10; postanowienie Sądu Najwyższego z 24 dnia 2008 r., III KK 73/08).

W ocenie Sądu Najwyższego żądanie wnioskodawcy nie spełnia powyższych kryteriów, zaś sama argumentacja wniosku nie zawiera żadnych okoliczności, które mogłyby podawać w wątpliwość stronniczość SSN Marka Dobrowolskiego tym samym nie spełniając wymogów wskazywanych przez ustawodawcę w art. 41 k.p.k. Wnioskodawca w swoim wniosku nie wykazał, aby SSN Marek Dobrowolski był w jakikolwiek sposób uprzedzony w stosunku do wnioskującego.

W doktrynie wskazuje się, iż wątpliwość co do bezstronności sędziego musi istnieć obiektywnie i poddawać się zewnętrznej ocenie. Przez pojęcie bezstronności należy rozumieć obiektywną bezstronność sędziego, w tym zarówno subiektywne poczucie sędziego co do własnej bezstronności, jak i bezstronność w odbiorze zewnętrznym opartą na zobiektywizowanych przesłankach i analizowaną przez odwołanie się do oceny sytuacji dokonanej przez przeciętnego, rozsądnie rozumującego obserwatora procesu. Tym samym okoliczność należy uznać za dostatecznie uzasadnioną, jeżeli jest ona w stanie wywołać wątpliwości co do bezstronności sędziego u nieuprzedzonego w jakimkolwiek kierunku przeciętnie wykształconego i logicznie myślącego członka społeczeństwa. Analizowany przepis nie pozwala przy tym na wyłączenie wszystkich sędziów danego sądu, a jedynie na wyłączenie konkretnego imiennie wskazanego sędziego (lub sędziów) wyznaczonego do rozpoznania sprawy (zob. J. Zagrodnik, M. Burdzik [w:] S. Głogowska i in., *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Warszawa 2024, art. 41).

Przenosząc powołane judykaty na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, iż wnioskujący w złożonym wniosku nie wykazał, aby SSN Marek Dobrowolski dokonał oceny sprawy o sygn. akt I ZI 14/26 przed jej rozpoznaniem, bądź też wyrażał opinię oceniającą uczestników tego postępowania, która świadczyłaby o jego nastawieniu do sprawy lub osób w nim uczestniczących. Przede wszystkim zauważyć należy, iż zdecydowana większość okoliczności, na których oparty jest wniosek, ma charakter abstrakcyjny i nie jest bezpośrednio związana ze sprawą o sygn. akt I ZI 14/26, w której SSN Marek Dobrowolski jest sprawozdawcą.

Mając na względzie powyższe Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

[M. T.]

[a.ł.]

Maria Szczepaniec